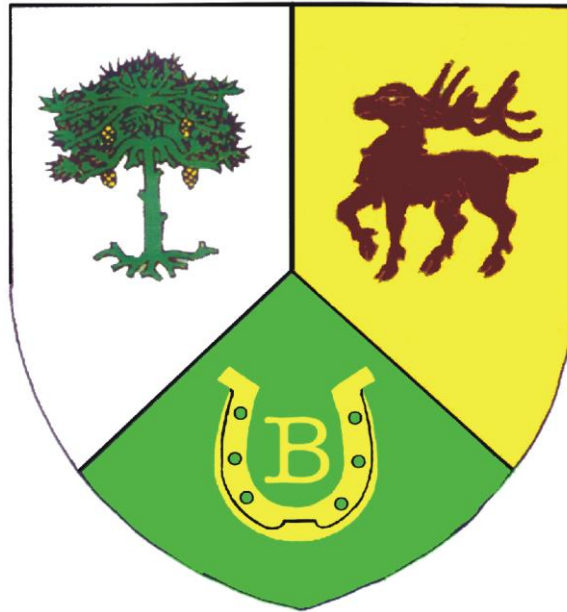

SAMORZĄD GMINY BYTNICA

**PROGRAM GOSPODARKI ODPADAMI NA LATA 2005 – 2012
GMINA BYTNICA**

**Zatwierdzony Uchwałą Nr XXV/135/2005
Bytnicy**

z dnia 30 listopada 2005 roku.

Rady Gminy w

Opracowanie - czerwiec 2004 rok

Spis treści

1. WSTĘP

- 1.1 . Przedmiot opracowania
- 1.2 . Podstawa opracowania
- 1.3 . Obowiązujące akty prawne
- 1.4 . Informacje ogólne o gminie.
  - 1.4.1. Ludność – zatrudnienie – bezrobocie.
  - 1.4.2. Rolnictwo i leśnictwo.
  - 1.4.3. Stan infrastruktury technicznej i komunalnej.

2. ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI.

- 2.1. Diagnoza stanu gospodarki odpadami, czyli analiza szczegółowa w zakresie i na przestrzeni lat.
- 2.2. Rodzaj, ilość i źródła powstawania wszystkich odpadów, w tym w szczególności odpadów komunalnych.
- 2.3. Rodzaj i ilość odpadów poddawanych procesowi odzysku i unieszkodliwiania.
- 2.4. Istniejące systemy zbierania odpadów.
- 2.5. Wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku oraz unieszkodliwiania odpadów komunalnych.
- 2.6. Wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku oraz unieszkodliwiania odpadów innych niż komunalne, w tym odpadów niebezpiecznych.

3. PROGNOZA ZMIAN.

- 3.1. Prognoza zmian na przestrzeni 4 lat.
- 3.2. Prognoza zmian w latach następnych do 2012 roku

4. ZAŁOŻONE CELE I PROPONOWANE ROZWIĄZANIA W SYSTEMIE GOSPODARKI ODPADAMI.

- 4.1 Wstęp.
- 4.2. Ustalone cele i zadania.
- 4.3. Działania na rzecz likwidacji terenów po zamkniętych składowiskach.
- 4.4. Organizacja segregacji odpadów.
- 4.5. Cele i działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi.

5. ZADANIA STRATEGICZNE OBEJMUJĄCE OKRES 8 LAT.

6. HARMONOGRAM REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ oraz ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.

- 6.1. Harmonogram realizacyjny na najbliższe 4 lata i źródła finansowania.
- 6.2. Zadania pozainwestycyjne.
- 6.3. Zadania inwestycyjne.

7. WNIOSKI I ANALIZY ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO.

8. SPOSÓB MONITORINGU I OCENY WDRAŻANIA PLANU.

9. STRESZCZENIE.

10. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW I TABEL.

- 10.1. Wykaz mieszkańców i liczby gospodarstw domowych wg spisu z 20 maja 2002 roku.
- 10.2. Wykaz zawartych umów na usługi wywozu odpadów od mieszkańców poszczególnych wsi przez firmę SKOTMAN w latach 2000 – 2003.
- 10.3. Wykaz zawartych umów na usługi wywozu odpadów ogółem.
- 10.4. Wykaz terenów po byłych punktach gromadzenia odpadów do rekultywacji.
- 10.5. Uchwała Nr IV/19/2003 Rady Gminy w Bytnicy z dnia 3 marca 2003r. w sprawie ustalenia zasad utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Bytnica.
- 10.6. Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Bytnica.

11.SPIS RYSUNKÓW.

- 11.1. Umiejscowienie Gminy Bytnica w województwie lubuskim.
- 11.2. Umiejscowienie Gminy Bytnica w powiecie krośnieńskim.
- 11.3. Lokalizacja terenów pozostałych do rekultywacji po byłych punktach gromadzenia odpadów.

1. W S T Ę P

1.1. Przedmiot opracowania.

Przedmiotem opracowania jest Plan Gospodarki Odpadami dla gminy Bytnica do roku 2012 i stanowi integralną część Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bytnica do 2012 roku.

1.2. Podstawa opracowania.

Podstawę opracowania stanowią:

- zarządzenie nr 18 Wójta Gminy Bytnica z dnia 1 czerwca 2004r. w sprawie powołania zespołu zadaniowego do opracowania Programu Gospodarki Odpadami na lata 2005 – 2012 dla gminy Bytnica.
- Programu Gospodarki Odpadami w powiecie Krośnieńskim do 2025r.
- Plan Gospodarki Odpadami do roku 2011 dla powiatu krośnieńskiego.
- Plan Gospodarki Odpadami dla województwa lubuskiego na lata 2003 – 2010.
- Strategia Proekologicznego Rozwoju Gminy Bytnica.
- Aneks Nr 1 do Strategii Proekologicznego Rozwoju Gminy Bytnica z dnia 17.12.2003 roku.
- Ogólny Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bytnica (Dz.Urz.Woj.Z. Nr 11,poz.200 z 1990r. z p.zm.)
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Bytnica z dnia 10 października 2002 r.
- Biuletyny Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze.

1.3. Obowiązujące akty prawne.

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz.627) z późn. zm.,
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628) z późn. zm.,
- ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 100, poz. 1085, z 2002 r. Nr 143, poz. 1196 oraz z 2003 r. Nr 7, poz. 78),
- ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej (Dz. U. Nr 63, poz. 639) z późn. zm. - tzw. ustawa o opłacie produktowej.
- ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz.U. Nr 63, poz. 638) z późn. zm.,
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. Nr 132, poz.622) z późn. zm. z późn. zm.,
- ustawa z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz.U. Nr 9, poz.43) z późn. zm.,
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717) z późn. zm.,
- ustawa o samorządzie powiatowym z dnia 5 czerwca 1998 (Dz.U.Nr 91 poz. 578) z późn. zm.,

- ustawa o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. (Dz.U. Nr 142, poz. 1591) z późn. zm.,
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 marca 2003 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 55, poz. 477),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2001 r. w sprawie stwierdzania kwalifikacji w zakresie gospodarowania odpadami (Dz. U. Nr 140, poz. 1584),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2001 r. w sprawie zakresu informacji podawanych przy rejestracji przez posiadaczy odpadów zwolnionych z obowiązku uzyskiwania zezwoleń oraz sposobu rejestracji (Dz. U. Nr 152, poz. 1734),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2001 r. w sprawie rodzajów odpadów lub ich ilości, dla których nie ma obowiązku prowadzenia ewidencji odpadów oraz kategorii małych i średnich przedsiębiorstw, które mogą prowadzić uproszczoną ewidencję odpadów (Dz. U. Nr 152, poz. 1735),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 26 lipca 2002 r. (Dz.U. Nr 122, poz.1055)
- rodzaje instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenia poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiskowych jako całości.,
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 maja 2002 r. w sprawie listy rodzajów odpadów, które posiadacz odpadów może przekazywać osobom fizycznym lub jednostkom organizacyjnym, niebędącym przedsiębiorcami, do wykorzystania na ich własne potrzeby (Dz. U. Nr 74, poz. 686),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 sierpnia 2002 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych (Dz. U. Nr 134, poz.) z późn. zm.,
- rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 28 października 2002 r. w sprawie rodzajów odpadów, których zbieranie i transport nie wymagają zezwolenia na prowadzenie działalności, oraz podstawowych wymagań dla zbierania i transportu tych odpadów (Dz. U. Nr 188, poz. 1575) z późn. zm.,
- rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie rodzajów odpadów, które mogą być składowane w sposób nieselektywny (Dz. U. Nr 191, poz. 1595),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów (Dz. U. Nr 220, poz. 1858),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów (Dz. U. Nr 61, poz. 549),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz. U. Nr 66, poz. 620).

/Treść niniejszego Projektu Planu uwzględnia zapisy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz.U. Nr 66, poz. 620)./

1.4. INFORMACJE OGÓLNE O GMINIE.

Gmina Bytnica zajmuje centralne miejsce na mapie województwa Lubuskiego. Pod względem obszaru należy do największych, ale spośród gmin wiejskich ma najmniejszą liczbę mieszkańców i jest najmniej zaludniona.

W granicach administracyjnych znajduje się obszar 209,3 km kw. I graniczy z gminami Skąpe, Czerwieńsk, Krosno Odrz., Maszewo, Torzym i Łagów. Na jednego mieszkańca przypada aż 5,83 ha lasów i tylko 1,13 ha użytków rolnych.

Mieszkańcy mają dogodne warunki komunikacyjne z Krosnem Odrz. – siedzibą władz powiatowych odległość ok. 14 km, z Zieloną Górą – siedzibą władz Samorządu Województwa – 45 km, do granicy w Świecku i Gubinie odległość wynosi około 60 km, a do Berlina 150 km.

Bogactwem gminy tworzącym jej potencjał gospodarczy jest przyroda. Jej charakter kształtują lasy, jeziora i małe czyste rzeczki.

Lokalne miejsca pracy niemal wyłącznie związane są z gospodarką leśną, podstawowym przerobem drewna i rolnictwem.

1.4.1. Ludność – zatrudnienie – bezrobocie.

Gmina należy do słabo zaludnionych. Na 1 km kw. Przypada zaledwie 13 osób. Jest to najniższy wskaźnik w województwie.

Z analizy ostatnich lat wynika, że gmina charakteryzuje się ujemnym przyrostem naturalnym i ujemnym saldem migracji. W roku 2000 nastąpił przyrost ludności w wyniku przejścia Szklarki z liczbą 82 osób.

Struktura grup ekonomicznych jest mniej korzystna niż przeciętna w regionie i charakteryzuje się najniższym wskaźnikiem ludności w wieku poprodukcyjnym stanowiącym

W zakresie zatrudnienia największe znaczenie mają miejsca pracy w miastach sąsiednich, gdzie dojeżdża do pracy około 80 % pracujących.

W gminie najważniejszymi jednostkami zapewniającymi miejsca pracy są gospodarstwa leśne i tartak.

Dla wielu osób zwłaszcza najmniej zasobnych, źródłem dochodów jest zbieractwo runa leśnego.

Powstawanie firm prywatnych przebiega wolniej niż w gminach sąsiednich z powodu braku kapitału i ryzyka związanego z nowymi przedsięwzięciami.

Bezrobocie systematycznie wzrasta i tak w roku 1997 – było bez pracy 141 osób, w 2000 roku – 248 osób, w 2003 roku - 321osób (stan na 30 kwietnia 2004 r). Ponad 60% bezrobotnych to kobiety.

1.4.2. Rolnictwo i leśnictwo.

Gospodarka leśna i rolnictwo mają największe znaczenie w gminie.

Powierzchnia lasów wynosi 16.481 ha, użytków rolnych 3.184 ha, powierzchnia jezior i wód płynących wynosi 349 ha. Kierunkiem uzupełniającym w gminie Bytnica są usługi rekreacyjno- turystyczne.

Lasy zajmują 78 % powierzchni ogólnej gminy i jest to najwyższy wskaźnik lesistości w województwie i jeden z najwyższych w kraju.

Administrowaniem lasami zajmują się dwa nadleśnictwa w Bytnicy i Krośnie Odrz. z siedzibą w Osiecznicy. Łączne zatrudnienie wynosi 128 osób.

Cały obszar gminy znajduje się poza ujemnym wpływem przemysłowych zanieczyszczeń powietrza.

Rolnictwo charakteryzuje się niską bonitacją gleb i rolnicy mają najgorsze warunki do produkcji polowej w regionie. Produkcja zwierzęca w ostatnim okresie uległa znacznemu spadkowi i wynosiła wg. spisu w 2002 roku

- bydła 92 sztuk, w tym krów 30 szt.
- trzody chlewnej 903 sztuk, w tym 120 sztuk macior.
- koni 54 sztuki.

Strukturę obszarową gospodarstw rolnych przedstawia tabela nr :

Ogółem na terenie gminy Bytnica znajduje się 173 gospodarstwa rolne o łącznej powierzchni 2.539,86 ha, z tego 1.193 ha są we władaniu 4 gospodarstw rolnych co wpływa na dość dobrą średnią wielkość statystyczną gospodarstwa, która stanowi 18,2 ha. Bardzo duża jest liczba gospodarstw bardzo małych poniżej 1 ha – 221.

1.4.3. Stan infrastruktury technicznej i komunalnej.

- Łączna długość dróg gminnych i lokalnych wynosi 98 km, w tym o nawierzchni twardej 2 km. Droga powiatowa to droga Krosno-Bytnica-Świebodzin i droga Grabin- Szklarka.
- Komunikacją autobusową są objęte wszystkie wsie sołeckie z łączną ilością 13 przystanków. Komunikacja nie dociera do Kepin, Głębokiego, Augustynki.
- Linia kolejowa Rzepin-Czerwieńsk- Zielona Góra z przystankami osobowymi w Bytnicy i Budachowie.
- Z gazu bezprzewodowego korzysta 189 gospodarstw domowych.
- Zarejestrowanych jest 542 abonentów telefonicznych w telekomunikacji; (brak danych o telefonach komórkowych),
- Ujęcia wody administrowane przez gminę w miejscowościach: Bytnica, Budachów z Drzewicą, Dobrosułów, Głębokie. Odpłatność za dostarczaną wodę wynosi 1,40 zł za 1 m³ i pokrywa koszty w granicach 60%.
- Zakładowe ujęcia wody znajdują się w Gryżynie z Augustynką, na osiedlu Bytnica Nadleśnictwo, w Tartaku.

Wskaźnik zwodociągowania gospodarstw domowych w gminie wynosi 80%.

- W roku 2002 oddano do użytku oczyszczalnię ścieków w Bytnicy oraz kanalizację sanitarną w Bytnicy. Odbiór ścieków przekroczył 100 m³ na dobę. Odpłatność za ścieki wynosi 2,40 zł za 1 m³.
- W zakresie oświaty istnieje; Gimnazjum w Bytnicy (101 uczniów), Szkoły podstawowe w Bytnicy (167 uczniów), w Budachowie (88) uczniów, Przedszkola w Bytnicy (40) i w Budachowie (35 przedszkolaków).
- Gminna Biblioteka Publiczna w Bytnicy i filia w Budachowie.
- Świetlice wiejskie w Bytnicy, Grabinie, Drzewicach, Dobrosułowiu i Budachowie.
- Straże pożarne (OSP) w Bytnicy, Dobrosułowiu, Gryżynie, Budachowie.
- W zakresie usług istnieje
- Urząd pocztowy istnieje w Bytnicy i punkt w Budachowie,
- Urząd Parafialny w Bytnicy.

- W systemie KRUPGN – REGON zarejestrowanych jest 125 podmiotów gospodarczych. Trzy jednostki gospodarcze świadczą usługi w zakresie wywozu odpadów stałych, dwie w zakresie transportu odpadów płynnych. Najwięcej jednostek to usługi leśne – 22, handel – 22, transport – 13.
- Usługi specjalistyczne – kwatery myśliwskie w Gryżynie, Smolarach B., Pliszce,
- Ośrodek rekreacji konnej w Gryżynie,
- Liczba miejsc noclegowych 340,
- Gryżyński Park Krajobrazowy o obszarze 2.115 ha na terenie gminy.
- Dwa ośrodki wycieczkowe i 1 pole namiotowe.

2. ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI.

2.1. Diagnoza stanu gospodarki odpadami czyli analiza szczegółowa w zakresie i na przestrzeni lat.

Diagnoza powyższa obejmuje zagadnienia:

- od kiedy podjęto działania
- gdyby nie podjęto działań jakie byłyby wyniki
- jakie są wyniki czyli analiza stanu i wnioski do dalszego działania
- co należy zrobić aby zoptymalizować zanieczyszczenia terenu odpadami
- hierarchie potrzeb i możliwości.

Działania na rzecz poprawy stanu zanieczyszczenia odpadami można datować od czasu wydania przez Wojewodę Zielonogórskiego zarządzenia nr 60/83 w sprawie ochrony środowiska przed odpadami, które nałożyło obowiązek wyznaczenia terenów dla każdej wsi pod wysypiska śmieci.

W wyznaczaniu takich terenów uczestniczyła Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, Nadleśnictwo, Straż pożarna, Geodezja.

Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Zielonej Górze pismem nr.WBPP-PM-2/17/84 z dnia 20 marca 1984 roku pozytywnie zaopiniowało lokalizację wysypisk śmieci w Budachowie, Bytnicy, Dobrosulowie, Grabinie. W pozostałych wsiach ustalono lokalizację w terminie późniejszym

Wykaz zlokalizowanych wysypisk śmieci stanowi załącznik nr 3

Działanie powyższe rozpoczęło porządkowanie gospodarki odpadami i umożliwiło likwidację porzucanych śmieci na różnych terenach.

Gromadzenie odpadów stało się widocznym problemem, a przyrost ilości doprowadził do konieczności podjęcia dalszych działań.

W roku 1999 przeprowadzono rozeznanie w zakresie zorganizowania kompleksowych usług w zbieraniu i gromadzeniu odpadów na terenie całej gminy.

Zebrano oferty usługodawców i przy udziale szerokiego aktywu mieszkańców dokonano wyboru usługodawcy najdogodniejszego dla mieszkańców. Rada Gminy i Zarząd wspólnie z sołtysami dokonali wyboru firmy SKOTMAN z Kożuchowa i ustalono sposób rozwiązań organizacyjnych we wszystkich wsiach w zakresie gromadzenia odpadów, odbioru i rozliczeń.

Następnie w uzgodnieniu z Burmistrzem Miasta Krosna Odrz. gmina zawarła umowę na odpłatne składowanie odpadów z terenu całej gminy na wysypisko w Łochowicach.

Umowy wcześniej zawarte z Zakładem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Krośnie Odrz. pozostały w dalszym ciągu utrzymane oraz zostały zawarte nowe w ramach swobodnego wyboru usługodawcy.

Do świadczenia usług włączyła się w późniejszym terminie firma „TEW” Gospodarowanie Odpadami Sp.zo.o. z Nowej Soli ul. Przyszłości 7b, która zawarła kilka umów na terenie wsi Gryżyna i Bytnica.

Głównym odbiorcą odpadów z terenu gminy jest firma SKOTMAN, która zawarła umowy z mieszkańcami i firmami na terenie gminy na odbiór odpadów oraz dostarczyła pojemniki na zasadzie dzierżawy. W roku 1999 zawarto 425 umów i taki stan w przybliżeniu utrzymuje się na niezmiennym poziomie. Następuje rozwiązanie corocznie kilka umów z mieszkańcami nie regulującymi opłat, zwykle rodzin ubogich, których nie stać na odpłatność oraz kilka jest zawieranych nowych. Szczegółowo zagadnienie ilości umów i odbieranych odpadów zostanie opisane w części 2.4. niniejszego programu.

Istniejące punkty gromadzenia odpadów uporządkowano i ogłoszono, że zostają zamknięte. Pomimo tego występuje dowóz odpadów nielegalny, często z terenu innej gminy. Prowadzone są postępowania na bieżąco w celu wykrycia osób dowożących odpady i na ogół po wezwaniu są usuwane bądź wywożone na składowiska czynne poza teren gminy. W miejscach wcześniej nagromadzonych odpadów ustawiono tablice informujące o zamknięciu i zakazie składowania odpadów. Pilną koniecznością stała się rekultywacja dotychczasowych składowisk.

W wyniku powyższych działań mieszkańcy zostali zapoznani z koniecznością gromadzenia odpadów komunalnych, ich wywozu w odpowiedni sposób, składowania w wyznaczonych miejscach oraz ponoszenia opłat za wymienione czynności.

W dalszym ciągu pozostaje nie załatwiony problem rodzin, których stan ubóstwa nie pozwala na ponoszenie kosztów związanych z opłatami za wywóz odpadów z gospodarstwa domowego. Istnieje kilka propozycji rozwiązania lub przynajmniej złagodzenia tego problemu. Jednym z nich jest częstsze prolongowanie terminów zapłaty przez usługodawców a nawet czasami zastosowania umorzenia zapłaty lub zastosowanie propozycji odpracowania w zamian za zaległości. Są to na razie trudne sprawy, na które nie ma jednoznacznych rozwiązań.

Nie rozwiązany również problemem jest powszechna zbiórka i odzysk odpadów z segregacji. Firmy usługowe nie są zainteresowane ustawieniem zbiorników i utworzeniem punktów segregacji i odbioru odpadów pomimo znacznego wzrostu cen różnych odpadów wysegregowanych. Pojedyncze instytucje i mieszkańcy we własnym zakresie często sortują odpady które są skupowane i sprzedają je najczęściej w instytucjach prowadzących taką działalność. Informacji o ilościach sprzedawanych odpadów nie da się ustalić z wielu względów. Jednym z nich jest fakt, że osoby prowadzące objazdowo odbiór odpadów np. metalowych nie są rejestrowane i na ogół sprzedaży dokonują na swoje nazwisko. Są też przypadki nielegalnego pozyskiwania takich produktów jak przewody, włązy żeliwne do studzienek wodnych i kanalizacyjnych, które

sprzedawane są często po przetopieniu w punktach oddalonych od terenu ich pozyskania.

2.2. Rodzaj, ilość i źródła powstawania wszystkich odpadów w tym w szczególności odpadów komunalnych.

Głównym źródłem powstawania odpadów na terenie gminy Bytnica są gospodarstwa domowe, a tylko w małym stopniu zakłady usługowe, które prawie w całości odpady przekazują razem z komunalnymi w posiadanych pojemnikach (jako odpady komunalne). Odpady powstające w większych zakładach są szczegółowo ewidencjonowane a na odpady niebezpieczne są wydane decyzje przez Starostwo Powiatowe określające obowiązki gromadzenia i sposoby postępowania.

Średnio rocznie według opracowań statystycznych w Polsce na 1 osobę przypada wytworzenie 368 kg odpadów, co w przeliczeniu na ogólną liczbę mieszkańców w gminie 2786 na koniec 2003 roku stanowiłoby 1025,24 Mg(ton).

Powyższe opracowania wymieniają następujące asortymenty odpadów:

1. domowe odpady organiczne	- 10 %	w gminie:	ca' 1 %,
2. odpady zielone	- 2 %	„	10 %
3. papier i tektura nieopakowaniowa	- 4 %	„	5 % %
4. opakowania papierowe	- 6 %	„	5 %
5. opakowania kompozytowe	- 0,5%	„	2 %
6. tworzywa sztuczne nieopakowaniowe	- 9%	„	3 %
7. opakowania z tworzyw sztucznych	- 3 %	„	5 %
8. szkło nieopakowaniowe	- 0,5 %	„	5 %
9. opakowania szklane	- 9 %	„	17 %
10. metal	- 2 %	„	10 %
11. opakowania stalowe	- 1 %	„	4 %
12. odpady tekstylne	- 2 %	„	2 %
13. odpady mineralne	- 6 %	„	5 %
14. drobna frakcja popiołowa	- 19 %	„	10 %
15. odpady wielkogabarytowe	- 7 %	„	2 %
16. odpady budowlane	- 18 %	„	5 %
pozostałe zagospodarowane jako odpady użyteczne.			
17. odpady niebezpieczne	- 1 %	„	1 %
18. inne			8 %

Na podstawie analizy asortymentowej odpadów powstających na terenie gminy Bytnica stwierdzono znacznie odmienny procentowy udział poszczególnych frakcji oraz ogólna ilość odpadów powstających w skali globalnej w gminie jak i w przeliczeniu na jednego mieszkańca różni się w sposób zasadniczy od obliczeń średnio-krajowych. Wynika to głównie z istniejących warunków oraz przyzwyczajenia. Różni się również sposób zagospodarowania odpadów. Odpady pochodzenie roślinnego prawie w całości są przeznaczane na skarmienie zwierzętom oraz na kompost lub są układane w miejsca postronne do rozkładu i absorpcji na terenie poszczególnych posesji.

Gromadzone są głównie odpady szklane, metalowe, popioły i inne nie nadające się do skompostowania lub spalania. **Liczba przypadających odpadów na 1 mieszkańca rocznie nie przekracza 100 kg.**

W przeliczeniu na liczbę mieszkańców szacuje się, że na terenie gminy wytwarza się ok. 300 Mg odpadów rocznie z czego ok. 200 Mg stanowią odpady komunalne. Odpady komunalne gromadzone są w pojemnikach i usługowo wywożone poza teren gminy przez jednostki świadczące usługi.

Poza tym na terenie gminy występują pewne ilości **odpadów drzewnych** składających się z drobnych gałęzi i odpadów nie nadających się na opał. Odpady te nie stanowią zagrożenia dla środowiska i w niedługim czasie ulegają rozkładowi aż do formy próchnicznej. Obecność ich jednak często prowadzi do powstawania tzw. dzikich wysypisk oraz zanieczyszczają często tereny użyteczności publicznej i tereny zieleni. Corocznie jest organizowana przez Urząd Gminy zbiórka takich odpadów i ich likwidacja. W przypadku wykrycia właściciela odpadów prowadzi się postępowania celem zmuszenia do ich uprzątnięcia.

Do odpadów drzewnych zaliczane są trociny i pozostałe odpady z drewna powstające w ZPD w Bytnicy, których ilość szacuje się na ok. Odpady powyższe są w dużej mierze odbierane przez mieszkańców na cele opałowe do specjalnych pieców tzw. „trociniaków”. Pozostała część trocin podlega rozkładowi na terenie Zakładu i jest zużywana jako kompost.

Odpady niebezpieczne powstające w instytucjach są gromadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie na podstawie wydanych decyzji przez Starostwo Powiatowe w Krośnie Odrz. Są to odpady powstające z przepracowanych smarów i olei, z czyszczenia zbiorników paliw, lampy oświetleniowe zawierające rtęć i inne zaliczane do niebezpiecznych. Ogółem wytwarzanych jest ok. 2 Mg rocznie powyższych odpadów.

Odpady **budowlane** powstające z rozbiórek różnych budynków i budowli w większości są wywożone na drogi gruntowe i stanowią cenny materiał remontowy dróg dojazdowych do pól.

Odpady z **popłuczyn** studni głębinowych w wodociągach wiejskich w Bytnicy i Budachowie - są to małe ilości i w miarę potrzeby zbierane usługowo i przewożone do oczyszczalni ścieków.

Osady ściekowe z oczyszczalni ścieków w Bytnicy na przestrzeni 2003 roku wytworzono 23 m³. Są na bieżąco pakowane w worki i składowane do odcieku na terenie oczyszczalni. Tymczasowo są składowane następnie na terenie przyległym do zamkniętego punktu gromadzenia odpadów we wsi Bytnica.

Po zgromadzeniu większej ilości będą przewożone do Gubina zgodnie z zawartą umową.

Odpady z kotłowni i pieców w postaci żużla i popiołów są zbierane razem z odpadami komunalnymi.

Powiatowy PGO w tabeli 34 wykazuje, że na terenie gminy wytwarza się 386 ton/rocznie – co jest raczej ilością zawyżoną w szczególności w grupie odpadów o kodzie 16, 19 oraz 02.

Padle zwierzęta dotychczas były na ogół nielegalnie zakopywane przez właścicieli tych zwierząt.

Aktualnie gospodarka tymi odpadami została uregulowana i odbiór będzie prowadzony przez specjalistyczne jednostki z poza terenu gminy.

2.3. Rodzaj i ilość odpadów poddawanych procesowi odzysku i unieszkodliwiania.

Rozmowy z instytucjami prowadzącymi odzysk odpadów użytecznych były kilkakrotnie prowadzone lecz jednostki te nie podjęły się prowadzenia takiej zbiórki bez dodatkowych opłat za dzierżawę lub zakup pojemników oraz odbioru takich odpadów z terenu gminy Bytnica.

Na terenie gminy można stwierdzić, że prawie wszystkie odpady pochodzenia roślinnego są poddawane procesowi odzysku w formie paszy lub kompostu.

Odpady budowlane są zagospodarowywane zgonie z § 7.pkt 1 obowiązującego regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Bytnica zatwierdzonego uchwałą Rady Gminy Nr IV/19/2003 z dnia 3 marca 2003 roku, który określa sposób odzysku i wykorzystania w.w. odpadów – (cyt)” odpady inne niż komunalne np. gruz jako materiał budowlany do remontu i utwardzenia dróg gruntowych dojazdowych do terenów użytkowanych rolniczo” należy w uzgodnieniu z Urzędem Gminy wywozić na wskazane miejsca na drogi gruntowe. Odpady te są zgłaszane przez inwestorów i kierowane do wywozu na drogi transportem właściciela a następnie rozplantowywane, wyrównywane na drogach często przy pomocy pracowników do prac publicznych. Szacuje się, że roczny odzysk tych odpadów wynosi około 20 Mg.

Regulamin nakłada obowiązek na właścicieli nieruchomości do powtórnego gospodarczego wykorzystania wytwarzanych odpadów w szczególności dotyczy to surowców wtórnych takich jak: papier, szkło, metal, odzież, plastiki i sprzedaż ich w punktach skupu surowców wtórnych. Punkty skupu znajdują się w Krośnie Odrzańskim i Świebodzinie. Ilość dostarczanych surowców nie jest rejestrowana w zależności od położenia terenowego dostawcy i zaliczana jest na konto miejsca położenia punktu skupu lub miejsca siedziby zakładu, w przypadku skupu objazdowego.

Odpady niebezpieczne tylko w instytucjach są odzyskiwane i przekazywane zgodnie z obowiązującymi przepisami do recyklingu. Właściciele nieruchomości takich odpadów mają małe ilości i nie są one wydzielane z odpadów komunalnych.

2.4. Istniejące systemy zbierania odpadów.

System gospodarki **odpadami komunalnymi** i ich odzysku został ustalony w **Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Bytnica**. Regulamin ten został zatwierdzony uchwałą Nr IV/19/2003 Rady Gminy w Bytnicy z dnia 3 marca 2003 r. i stanowi obowiązujące prawo miejscowe w tym zakresie.

Odbieraniem odpadów komunalnych stałych zajmują się trzy jednostki które posiadają urządzenia przystosowane do odpowiednich typów zbiorników na gromadzenie odpadów w gospodarstwach domowych.

W ramach tego systemu są zawierane indywidualne umowy na wykonanie usługi i odpłatności za nią.

Największą liczbę mieszkańców obsługuje **Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami „SKOTMAN” z Mirocina Dolnego**, które obsługiwało następujące ilości gospodarstw domowych i firm w poszczególnych latach:

- **w roku 2001**
  - 295 szt. pojemników 120 l.
  - 95 szt. pojemników 240 l.
  - 8 szt. pojemników 1100 l.
- **w roku 2002**
  - 315 szt. pojemników 120 l.
  - 84 szt. pojemników 240 l.
  - 8 szt. pojemników 1100 l.
- **w roku 2003**
  - 306 szt. pojemników 120 l.
  - 80 szt. pojemników 240 l.
  - 8 szt. pojemników 1100 l.

Ponadto 13 pojemników typu   we wszystkich miejscowościach na terenie Gminy na istniejących przystankach autobusowych.

Na przestrzeni roku 2003 przedsiębiorstwo to odebrało i wywiozło poza teren gminy **567,36 m sześciennych** odpadów komunalnych.

Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Krośnie Odrzańskim obsługuje osiem instytucji i dziewięć gospodarstw domowych.

Na przestrzeni 2003 roku z terenu gminy zostało wywiezionych **107,32 m³** odpadów komunalnych oraz do czerwca 2004 r wywieziono 46,11 m³ takich odpadów na składowisko w Łochowicach.

„TEW” Gospodarka Odpadami Sp.z o.o. z Nowej Soli świadczy usługi wywozu odpadów komunalnych dla Wspólnoty Mieszkaniowej w Bytnicy na bloki nr 158 i 159 oraz na Ośrodek Wczasowy w Gryżynie. W roku 2003 zostało **wywiezionych 161,25m³** odpadów komunalnych.

Według podanych informacji powyższe jednostki wywiozły z terenu gminy 836 m³ odpadów komunalnych. Przyjmuje się, że 1m³ odpadów komunalnych przeciętnie przed sprasowaniem waży 200 kg.

Jednostki świadczące usługi zobowiązane do utylizacji we własnym zakresie odpadów przez dostarczanie ich do zakładów zagospodarowania odpadów. Do roku 2003 wszystkie jednostki odpady komunalne dostarczały na składowisko odpadów w Łochowicach. Gmina posiadała stosowną umowę na dostawę z osobą prowadzącą powyższe składowisko.

Składowisko w Łochowicach nie odpowiada obowiązującym przepisom i będzie zamknięte więc ograniczyło przyjmowanie odpadów. Usługodawcy będą indywidualnie zawierać umowy z Zakładami Zagospodarowania Odpadów. Jest to usługa odpłatna i jednostki ustalają warunki bezpośrednio w ramach cen wolnorynkowych.

W Wojewódzkim Programie Gospodarki Odpadami zaproponowano dla gminy Bytnica przynależność do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Zielonej Górze. Zakłada się, że dowóz odpadów nie może być dalszy niż na odległość 50 km i w takiej odległości od Bytnicy nie ma żadnego zakładu.

W dotychczasowych opracowaniach eksperci wysuwali różne propozycje rozwiązań w zakresie gospodarki odpadami do zastosowania dla gminy Bytnica, lecz ostateczne decyzje nie zapadły.

Jedną z nich jest propozycja organizacji Międzygminnego Związku Gospodarki Odpadami, którego zadaniem ma być między innymi budowa ZZO wspólnie z innymi gminami na terenie powiatu krośnieńskiego.

Ponadto proponowano różnego typu punkty przeładunkowe z wstępnym segregowaniem i bez, transport następnie drogą kolejową, wodną, samochodami i inne rozwiązania, które nie znalazły poparcia.

Na odpady niebezpieczne są wydane na terenie gminy dla czterech firm decyzje normujące sposób postępowania z odpadami niebezpiecznymi:

Są to następujące firmy: Zakład Telekomunikacji w Zielonej Górze,
Zakład Przemysłu Drzewnego w Bytnicy,
Stacja Paliw w Bytnicy,
Skład MPS Szklarka, JW. w Radnicy.

Ilości odpadów niebezpiecznych są bardzo małe dlatego muszą one być gromadzone i przechowywane przez dłuższy okres.

Wykaz odpadów niebezpiecznych:

- baterie i akumulatory, elektrolit z baterii i akumulatorów
- świetlówki
- oleje i smary, oleje silnikowe i przekładniowe
- płyny chłodnicze
- odpady z czyszczenia zbiorników paliwowych
- osady z separatora wód deszczowych

2.5. Wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku oraz unieszkodliwiania odpadów komunalnych.

Przedsiębiorstwa obsługujące gospodarkę odpadami komunalnymi na terenie gminy Bytnica:

- 1) Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami „SKOTMAN” J.w. Sp.z o.o.
67-128 Mirocin Dolny 45a, k/Kożuchowa tel./fax (068) 3553350.
- 2) Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej 66-600 w Krośnie
Odrzańskim, ul. Wiejska 23. tel. (068) 3835185.
- 3) T.E.W. Gospodarka Odpadami Sp.z o.o. 67-100 Nowa Sól,
Ul. Przyszłości 7 b , tel.(068) 3873285, fax. (068) 3872532.

2.6. Wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku oraz unieszkodliwiania odpadów inne niż komunalne, w tym odpadów niebezpiecznych.

Wykaz podmiotów posiadających decyzje zezwalające na prowadzenie działalności w zakresie odpadów niebezpiecznych.

- Firma KASTOR Tomasz Janiszewski, Leszno Górne 67-321, ul. Kolonia 19B/2 ; zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie zbierania odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.
- KERAM Marek Sówka 54-130 Wrocław ul. Balonowa nr 23/10; działalności w zakresie odpadów ropo i smaro pochodnych oraz z czyszczenia zbiorników i separatorów.
- EKOS Poznań, ul. Krańcowa 15, 61-022 Poznań; dotyczy odpadów zanieczyszczonych ropo, nafto i olejopochodnych z czyszczenia zbiorników, kolektorów, ziemi, wód.
- EKO-PIK sp. z o.o., 63-000 Środa Wlkp., ul. Harcerska 16; działalność dotycząca odpadów zawierających azbest.
- Spe-Ban Sp. Z o.o., 53-401 Wrocław ul. Mielecka 21/1; prace usługowe w zakresie rozbiórki przy budowlach zawierających azbest.
- Centrum Gospodarki Odpadami, Azbestu i Recyklingu „Caro”, 22-400 Zamość ul. Zamoyskiego 51; działalność usługowa prac rozbiórkowych w obiektach budowlanych przy materiałach zawierających azbest oraz odpady z betonu, gruzu i innych zawierających substancje niebezpieczne oznaczone kodem 170106.
- „ARNIKA” Sp. z o.o. 43-382 Bielsko – Biała, ul. Mielnickiego 15 prowadzi działalność usługową w zakresie prac remontowych, w szczególności antykorozyjnych stali i betonu (wytwarzanie odpadów zawierających substancje niebezpieczne o kodach: 080117, 120116, 170106, 170409, 170903).
- Zakład PUH MARWAL Tomasz Walczak Pław ul. Leśna 21, gm. Dąbie

3. PROGNOZA ZMIAN.

Przy prognozowaniu zmian w zakresie gospodarki odpadami uwzględniono czynniki wpływające na przyrost ilości odpadów w poszczególnych asortymentach oraz sposób zagospodarowania wytworzonych odpadów.

Na przyrost ilości odpadów mogą mieć wpływ następujące czynniki:

- czynnik demograficzny,
- poziom życia społeczeństwa,
- świadomość ekologiczna społeczeństwa,
- zmiany w sektorze gospodarczym.

Prognoza stanu i struktury ludności wynika z jednej strony ze stanu

i struktury ludności w okresach poprzednich a z drugiej strony z realizacji zjawisk i procesów rozwoju demograficznego takich jak : migracje wewnętrzne i zewnętrzne, ilość urodzeń, umieralność itp.

Rzeczywisty przebieg tych zjawisk i procesów jest związany ze strukturą ludności oraz fluktuacją wyżów i niżów demograficznych a także oddziaływaniem innych czynników ekonomiczno – gospodarczych takich jak: ogólny stan zamożności, sytuacja na rynku pracy, ogólny stan zdrowia ludności oraz obyczajowości w sferze rodzinnej.

W ostatnich latach wystąpiło zmniejszenie się mieszkańców i tak w porównaniu do roku 2002 liczba mieszkańców na koniec roku 2003 zmniejszyła się o 20 osób – wystąpiła większa liczba zgonów od urodzeń oraz ujemny wskaźnik migracyjny.

3.1 Prognoza zmian na przestrzeni 4 lat.

Na podstawie prognoz wynikających z analizy prognoz zawartych w programach wyższego rzędu na terenie Gminy Bytnica nie przewiduje się zasadniczej zmiany w ilości mieszkańców. Czyli czynnik demograficzny nie będzie decydować o ilości wytwarzanych odpadów w tym głównie komunalnych.

Prognozy zakładają zwiększenie ilości odpadów na co przede wszystkim będzie miał wpływ wzrost poziomu życia społeczeństwa oraz większy dopływ różnego rodzaju odpadów opakowaniowych. Dostarczane towary w handlu są coraz bardziej opakowane z dużą ilością tworzyw sztucznych i różnego rodzaju papierów powlekanych o znacznej wadze i objętości.

Czynniki te wpłyną niewątpliwie na zwiększenie się ilości odpadów komunalnych. Po zbilansowaniu czynników zwiększających produkcję odpadów i zmniejszających ich ilość przyrost ten nie powinien przekroczyć 1 %.

Wraz z wzrostem poziomu życia społeczeństwa nastąpi zwiększenie ilości zawartych umów z mieszkańcami na zorganizowany odbiór odpadów komunalnych. Zgodnie z § 6 Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Bytnica wszyscy właściciele nieruchomości są zobowiązani do zapewnienia utrzymania czystości i porządku przez m.in. wyposażenie nieruchomości w urządzenia służące do zbierania odpadów komunalnych wg zasad uzgodnionych z wywozującym odpady oraz utrzymywanie tych urządzeń w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym. Obowiązek ten może być spełniony lub wyegzekwowany od osób posiadających środki utrzymania, czego nie można wyegzekwować od osób bezrobotnych.

Podobnie § 7 wymienionego regulaminu zobowiązuje do segregacji odpadów oraz część mieszkańców tą czynność podejmowało ale skuteczność tych działań zostanie osiągnięta w miarę wzrostu konkurencji w zakresie usług. Te firmy będą świadczyć usługi na terenie gminy, które zajmą się organizacją odbioru odpadów komunalnych posegregowanych.

W zakresie odpadów innych niż komunalne nie prognozuje się większych zmian gdyż nie zakłada się wytwarzania tych odpadów w większych ilościach. Strategia Proekologicznego Rozwoju Gminy Bytnica przewiduje możliwości powstania firm przemysłu drzewnego, a ten nie zwiększy produkcji odpadów

niebezpiecznych – takie są założenia ze względu na potrzebę zachowania walorów krajobrazowych i przyrodniczych.

3.2. Prognoza zmian w latach następnych do 2012 roku.

Na podstawie analizy czynników mających wpływ na ilość i asortyment odpadów powstających na terenie gminy w latach następnych istnieje realne prawdopodobieństwo utrzymania wskaźników zawartych w PPGO. Ewentualne drobne odchylenia nie będą miały większego wpływu na gospodarkę odpadową w gminie, gdyż wszystkie odpady będą wywożone jak dotychczas poza teren gminy.

Koszt wywozu będzie obciążać osoby wytwarzające odpady.

Muszą być stworzone mechanizmy ekonomiczne zachęcające do segregacji odpadów „u źródła” i odbiór poszczególnych asortymentów bezpośrednio z punktów zbiórki odpadów odsegregowanych, wsi i gospodarstw w zależności od przyjętych systemów organizacyjnych. Pod tym względem może wystąpić zróżnicowanie.

Powinna się w tym okresie zmniejszyć ilość powstających wysypisk dzikich i środki finansowe angażowane na bieżącą likwidację można będzie przeznaczyć na dofinansowanie systemu segregacji.

Poza rozwinięciem powszechnej segregacji odpadów biodegradowalnych i zagospodarowaniu ich „u źródła” powstania, przewiduje się dalsze doskonalenie odzysku i zagospodarowania odpadów budowlanych w całości.

Prognoza długoterminowa zakłada usprawnienie organizacji i odzysku odpadów wieloasortymentowych i wielkogabarytowych.

Odpady te w części muszą być poddawane rozbiórce i segregacji. Część tych odpadów jest aktualnie sprzedawana z odzyskiem zużytych jnp. akumulatory, niektóre części samochodowe.

Część zakładów usługowych przy naprawach przyjmuje części zużyte takich urządzeń jak pralki, lodówki, i inne .

Usługi w tym zakresie będą się rozwijały i odzysk odpadów osiągnie zakładane parametry w PPGO. Nie ma możliwości prowadzenia ewidencji ani badań, które mogłyby określić ilość tych odpadów. Mieszkańcy gminy z tego typu usług korzystają w większości z zakładów usługowych znajdujących się na terenie sąsiednich miast.

4. ZAŁOŻONE CELE I PRPONOWANE ROZWIĄZANIA W SYSTEMIE GOSPODARKI ODPADAMI.

4.1. Wstęp.

Najważniejszym zadaniem strategicznym gminy w zakresie gospodarki odpadami jest ograniczenie do minimum negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko oraz maksymalny wzrost ich gospodarczego wykorzystania.

Służyć temu będzie szereg przedsięwzięć m.in. wprowadzenie rozwiązań organizacyjnych w zakresie segregacji odpadów i gospodarowania odpadami kompostowymi. Kompost nabiera coraz większego znaczenia przy ekstensywnej

gospodarce rolnej. Ze względu na spadek produkcji nawozów organicznych w wyniku ograniczenia hodowli zwierząt kompost obok nawozów zielonych staje się podstawowym czynnikiem próchnico-twórczym na słabych glebach piaszczystych.

Zgodnie z planem gospodarki odpadami dla powiatu krośnieńskiego, krajowym i wojewódzkim planem gospodarki odpadami przyjęto założenia odzysku maksymalnie największej ilości powstających odpadów, usunięcie zagrożeń związanych z odpadami nagromadzonymi oraz rekultywację terenu.

Ze względu na ograniczone możliwości finansowe działania te będą realizowane w długim okresie czasowym.

4.2. Ustalone cele i zadania.

Celem nadrzędnym jest systematyczne zapobieganie powstawaniu nadmiernej ilości odpadów, odzyskiwanie surowców i ponowne wykorzystanie odpadów. Wiąże się to również z dużymi kosztami - systematycznie wzrastającymi - wywozu wytworzonych odpadów na terenie gminy.

Do osiągnięcia podstawowych celów konieczne jest podjęcie następujących zadań:

- Oszczędność zasobów naturalnych poprzez recykling odpadów i bioodpadów.
- Wyeliminowanie odpadów niebezpiecznych z odpadów komunalnych.
- Bieżąca likwidacja dzikich wysypisk.
- Eliminacja praktyk nieprawidłowego postępowania z odpadami.
- Edukacja ekologiczna.
- Organizacja segregacji odpadów komunalnych.

4.3. Organizacja segregacji odpadów.

Podjęcie działań w zakresie wdrożenia realizacji harmonogramu segregacji odpadów na terenie gminy zostanie poprzedzone szczegółową konsultacją społeczną. Konsultacja taka winna spełnić dwa podstawowe zadania:

- zadanie edukacyjne biorących udział w konsultacji,
- wskazanie najkorzystniejszych metod organizacyjnych.

Ponadto proponuje się rozpoczęcie działań w tym zakresie od wyboru firmy, która zaoferuje najkorzystniejsze warunki do współpracy z gminą i mieszkańcami. Po wykonaniu prac przygotowawczych i organizacyjnych rozpoczęcie wdrażania segregacji odpadów winno nastąpić równocześnie lokalizacja punktów gromadzenia odpadów wysegregowanych z rozprowadzeniem wśród mieszkańców worków do zbierania odpadów podlegających segregacji.

Dostarczone worki mogą służyć do przejściowego gromadzenia odpadów segregowanych jak i innych artykułów odsegregowanych przeznaczonych do sprzedaży.

Powiatowy Program Gospodarki Odpadami proponuje tworzenie na terenie wiejskim trzypojemnikowych zestawów na:

- stłuczkę szklaną,
- metale (głównie puszki),
- tworzywa sztuczne.

Propozycje powyższe są uzasadnione oraz proponowaną ilość tworzonych punktów na terenie gminy można przyjąć jako docelowy.

Na terenie gminy Bytnica proponuje ustawienie następującej ilości punktów:

- w I etapie 4 punkty do 2007 roku,
- w II etapie 10 punktów do 2010 roku,
- w III etapie 7 punktów do 2012 roku.

Należy zachować dotychczasowe praktyki skupu i sprzedaży niektórych odpadów na zasadzie indywidualnego dostarczania do punktów skupu lub sprzedaż do punktów obwoźnych. Chodzi o to aby nowymi metodami organizacyjnymi nie likwidować osiągniętych dobrych wyników i metod przyjętych w praktyce wcześniejszej, pomimo tego, że są to ilości trudne do ustalenia i obliczenia.

4.4. Cele i zadania zmierzające do poprawy w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi.

Gospodarka odpadami niebezpiecznymi w zakładach pracy w zasadzie została unormowana w wydanych decyzjach przez Starostwo Powiatowe co zostało opisane w rozdziale 2.2. Pozostałe odpady jak medyczne, z laboratoriów szkolnych są przekazywane do odzysku dla jednostek specjalistycznych.

W najbliższym czasie wzrośnie ilość odpadów z urządzeń elektronicznych, zużytych samochodów, preparatów chemicznych stosowanych w gospodarstwach rolnych . Odpady powyższe będą występowały w małych ilościach i ich odzysk będzie możliwy tylko w ramach współpracy z firmami specjalistycznymi znajdującymi się na terenie miasta Krosno Odrzańskie lub Świebodzin w porozumieniu z Urzędami w tych miastach.

Innym sposobem może być podjęcie rozwiązań w ramach Międzygminnego Związku Gospodarki Odpadami Komunalnymi „Odra – Nysa – Bóbr” w Gubinie (siedziba w Urzędzie Miejskim w Gubinie) lub we współpracy z Celowym Związkiem Gmin CZG-12 w Długoszynie 80, 69-200 Sulęcín, tel. (95) 755 93 71, (095) 755 93 72, fax (095) 755 93 73, e-mail: czg12@kki.pl, www.ccs.profit.pl/czg .

Podstawowym celem będzie doprowadzenie do minimalizacji odpadów przez ograniczenie wytwarzania odpadów oraz maksymalizacji odzysku i zagospodarowanie surowców. W miarę wzrostu ilości odpadów odzyskanych i wysegregowanych z odpadów komunalnych, ilość odpadów tych ostatnich powinna się maleć.

5. ZADANIA STRATEGICZNE OBEJMUJĄCE OKRES 8 LAT.

Zadania strategiczne dla gminy Bytnica w zakresie poprawy stanu gospodarki odpadami przedstawiają się następująco:

1. Objęcie zorganizowaną zbiórką odpadów wszystkich mieszkańców.
2. Wprowadzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów w gospodarstwach domowych, wszystkich instytucjach i jednostkach organizacyjnych.
3. Podnoszenie świadomości społecznej obywateli, w szczególności w zakresie minimalizacji wytwarzania odpadów.

4. Osiągnięcie w roku 2011 zakładanych limitów odzysku i recyklingu poszczególnych odpadów:
  - opakowania z papieru i tektury 51 %,
  - opakowania ze szkła 46 %,
  - opakowania z tworzyw sztucznych 31 %,
  - opakowania metalowe 46 %,
  - opakowania wielomateriałowe 31 %,
  - odpady wielkogabarytowe 53 %,
  - odpady niebezpieczne (z grupy odpadów komunalnych) 53 %.
5. Zlikwidowanie i zrekultywowanie wszystkich składowisk odpadów tzw. magazynów zwanych WPGO.
6. Organizacja zbiórki odpadów wielkogabarytowych.
7. Udział w budowie wspólnego składowiska odpadów przez Międzygminny Ekologiczny Związek Gospodarki Odpadami Komunalnymi Odra – Nysa – Bóbr.
8. Działania na rzecz wyeliminowania tworzenia dzikich wysypisk odpadów oraz w razie ich utworzenia bieżąca likwidacja.
9. Dążenie do wyeliminowania nieprawidłowego unieszkodliwiania odpadów przez mieszkańców i instytucje.
10. Rozważenie możliwości zagospodarowania osadów ściekowych na cele nawozowe gruntów w lasach np. pod szkółki leśne.

6. HARMONOGRAM REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ oraz ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.

6.1. Harmonogram realizacyjny na najbliższe 4 lata i źródła finansowania.

L.p.	Treść zadania	Okres realiz.	Jednostka odpow.	Źródła finans.
1.	Wdrożenie przedsięwzięć w celu objęcia zorganizowaną zbiórką odpadów.	2006	J. usług. Urząd G.	Środki własne
2.	Przygotowanie dokumentacji w zakresie metod likwidacji WPGO.	2006	U.G.	GFOŚiGW
3.	Przystąpienie do rekultywacji WPGO	2007	U.G.	Gm.i UE,
4.	Wdrożenie segregacji odpadów.	2007	J.usług.	Śr.wł.i PFOŚiGW

Ze względu na ograniczone możliwości finansowe w najbliższych czterech latach podejmowane będą działania organizacyjne i edukacyjne oraz przygotowujące większe przedsięwzięcia kosztowne do realizacji na lata następne.

Realizacja zadań rzeczowych uzależniona będzie od możliwości finansowych wyszczególnionych funduszy. Wskazane będzie poszukiwanie dodatkowych źródeł finansowania aby planowane przedsięwzięcia stanowiły poziom minimalny oraz termin realizacji był przyspieszony.

Przedsięwzięcia proponowane do realizacji w zakresie gospodarki odpadowej w Gminie Bytnica można podzielić na zadania pozainwestycyjne i zadania inwestycyjne.

6.2..Zadania pozainwestycyjne:

Lp.	Treść zadania	Okres realiz.	Jednostka odpow.	Źródła finansow.
1.	Objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych.	2007	Wójt Gminy	PFOŚiGW GFOŚiGW
2.	Wprowadzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.	do 2012	Wójt Gminy	PFOŚiGW GFOŚiGW
3.	Zagospodarowanie bioodpadów w wspólnotach mieszkaniowych i firmach.	2012	admini- stratorzy	środki własne
4.	Organizacja zbiórki odpadów wielkogabar. budowlanych i niebezpiecznych.	do 2012	Wójt Gminy	środki własne
5.	Inwentaryzacja i bieżąca aktualizacja wszystkich wytwórców odpadów.	2012	Wójt Gminy	PFOŚiGW GFOŚiGW
6.	Opracowanie szczegółowego harmonogr. usuwania azbestu wraz z monitoringiem	2008	Wójt Gminy	PFOŚiGW
7.	Uzyskanie ustawowych poziomów odzysku i zagospodarowania odpadów niebezpiecznych.	2012	Wójt Gminy	środki własne
8.	Prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami niebezpiecznymi.	2012	Wójt Gminy pracodawcy	środki własne
9.	Weryfikacja GPGO oraz regulaminu utrzymania czystości i porządku w Gminie.	2008	Wójt Gminy	środki własne

6.3. Zadania inwestycyjne:

1.	Likwidacja istniejących składowisk odpadów	2012	Wójt Gminy	FOŚiGW śr. U.E.
2.	Tworzenie punktów segregacji odpadów; - zakup kontenerów w porozumieniu	2012	Wójt Gminy	PFOŚiGW instytucje

z usługodawcami i instytucjami.

3. Bieżąca likwidacja dzikich wysypisk i terenów zaśmieconych.	2012	Wójt Gminy	GFOŚiGW
4. Udział w budowie Zakładu Utylizacji Odpadów .	2010	Wójt Gminy	GFOŚiGW

7. WNIOSKI I ANALIZY ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY B Y T N I C A NA ŚRODOWISKO.

Zasadniczymi czynnikami Projektu Planu Gospodarki Odpadami, których realizacja przyczyni się do zmniejszenia zagrożeń i uciążliwości dla środowiska na terenie Gminy Bytnica są:

- dążenie do całkowitej eliminacji składowania odpadów na terenie Gminy, co doprowadzi do całkowitego oczyszczenia środowiska,
- zagospodarowanie odpadów biodegradowalnych będzie wpływało na wzbogacenie słabych gleb leśnych i rolnych,
- osady ściekowe po przetworzeniu i przebadaniu przeznaczone zostaną na cele gospodarki rolno-leśnej,
- całkowita likwidacja istniejących składowisk odpadów i ich rekultywacja wyeliminuje środowisko z terenów zagrożenia,
- zapobieganie powstawaniu dzikich wysypisk, a w przypadku ich utworzenia niezwłoczna likwidacja.
- objęcie zorganizowaną zbiórką odpadów wszystkich mieszkańców,
- minimalizacja masy odpadów przez powszechną selektywną ich zbiórkę,
- odzysk odpadów wielkogabarytowych przez tzw. mobilne punkty zbiórki odpadów wielkogabarytowych, wyeksploatowanych urzędów i pojazdów,
- prawidłowe zagospodarowanie zwierząt padłych,

8. SPOSÓB MONITORINGU I OCENY WDRAŻANIA PLANU.

Sporządzenie Gminnego Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Bytnica wynika z przepisów prawnych zawartych w art. 41 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku - Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U.Nr 62 poz. 627 z 2001 roku z późniejszymi zmianami) oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 roku w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz.U.Nr 66, poz. 620).

Do zadań gminy należy tworzenie warunków do wykonywania prac

związanych z utrzymaniem czystości i porządku na swoim terenie lub zapewnienie wykonywania tych prac przez tworzenie odpowiednich jednostek organizacyjnych.

Zadania gminy oraz obowiązki mieszkańców dotyczące utrzymania czystości i porządku określa ustawa z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. Nr132, poz. 622 z późn. zmianami).

Utrzymanie czystości i porządku w Gminie Bytnica zostało uregulowane przez Radę Gminy w drodze **uchwały Nr IV/19/2003 z dnia 3 marca 2003r.**

Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Bytnica stanowiący załącznik do powyższej uchwały szczegółowo określa obowiązki wszystkich mieszkańców i instytucji działających na terenie gminy.

Ustawa o odpadach w art. 14, ust. 13 nakłada na organy wykonawcze gmin obowiązek przygotowania co 2 lata sprawozdania z realizacji celów i zadań określonych w planach gospodarki odpadami.

Organy wykonawcze województw, powiatów i gmin przygotowują co 2 lata sprawozdanie z realizacji planów gospodarki odpadami i składają je sejmikowi województwa, radzie powiatu i radzie gminy.

Jeżeli będzie wymagała tego sytuacja lokalna i uchwalony plan będzie wymagał modyfikacji – winno być przeprowadzone stosowne postępowanie, przed upływem wymaganych 4 lat, w celu aktualizacji planu.

Wdrażanie Planu Gospodarki Odpadami jest procesem ciągłym, wymagającym stałej obserwacji ilościowych i jakościowych zmian wybranych wskaźników środowiskowych, ekonomicznych i społecznych, mających na celu zapewnienie informacji zwrotnych na temat słuszności i skuteczności podejmowanych działań oraz inicjowanie ich zmian w przypadku rozbieżności pomiędzy założeniami a realizacją.

Narzędziem wyżej wymienionego procesu jest monitoring.

Organizacja monitoringu przedstawia się następująco:

- podmioty gospodarcze i struktury organizacyjne składają informacje bezpośrednio Wójtowi Gminy,
- monitoring ze społeczeństwem odbywa się za pośrednictwem sołtysów wsi przez przekazywanie bezpośrednich informacji pisemnych lub ustnych do właścicieli nieruchomości, umieszczanie informacji pisemnych na tablicach ogłoszeń oraz w placówkach handlowych i usługowych,
- zbieranie i przekazywanie informacji w zakresie objętym programem gospodarki odpadami odbywa się przy pomocy pracowników Urzędu Gminy zajmujących się gospodarką komunalną, budownictwem i ochroną środowiska.

Wdrażanie Programu Gospodarki Odpadami będzie podlegało regularnej ocenie w zakresie:

- określenia stopnia wykonania przedsięwzięć / działań,
- określenia stopnia realizacji przyjętych celów,
- oceny rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- analizy przyczyn ich rozbieżności.

Rada Gminy powinna przynajmniej raz na dwa lata być informowana o wynikach monitorowania i wdrażania Programu Gospodarki Odpadami.

W przypadku negatywnego wyniku odpowiednia Komisja Rady Gminy powinna przeanalizować wprowadzenie działań korygujących, zaproponowanych przez Wójta Gminy i zaakceptować je jeśli będą one właściwe, a następnie powiadomić o tym Radę Gminy.

Zgodnie z art. 14, ust. 7 ustawy o odpadach, projekt planu gminnego podlega zaopiniowaniu przez:

- Zarząd Województwa,
- Zarząd Powiatu

Ustawa o odpadach nakłada obowiązek, aby plany gospodarki odpadami aktualizowane były nie rzadziej niż co 4 lata.

9. STRESZCZENIE.

Opracowany Gminny Program Gospodarki Odpadami dla Gminy Bytnica bierze pod uwagę cele ochrony środowiska przed odpadami wyznaczone w dokumentach opracowanych na szczeblu krajowym, wojewódzkim i powiatowym oraz w przepisach prawa krajowego i unijnego.

Analiza stanu aktualnego gospodarki odpadami wykazała całą gamę niedomagań i zaniedbań w tym zakresie istniejących od szeregu lat na terenie gminy. Wynika to z braku świadomości społecznej ale w dużej mierze z braku środków finansowych.

Do programu mogą być ujęte tylko zadania najpilniejsze i te, co do których istnieje możliwość realizacji. Dlatego nie zawsze planowana realizacja zadań pokrywa się z zapisami przyjętymi w Programie Powiatowym. Brak pokrycia finansowego i możliwości wykonawczych w niektórych przypadkach jest barierą nie do przebycia i realnie nie może być wpisany do programu.

Od kilku lat systematycznie podejmowane są działania w kierunku poprawy stanu środowiska naturalnego na terenie gminy.

Niewątpliwym osiągnięciem jest zorganizowanie zbiórki odpadów komunalnych na terenie całej gminy i ich wywożenie na składowisko odpadów w Łochowicach.

Konieczność zamknięcia tego składowiska stwarza nowy problem przed naszym społeczeństwem związany z podrożeniem kosztów związanych z wywozem odpadów. Problem ten dotyczy wszystkich gmin powiatu krośnieńskiego i przed dwoma laty zatwierdzony i opracowany program wojewódzki nie podjął rozwiązania w tym zakresie jak również późniejszy program powiatowy. Skierowanie wywozu wszystkich odpadów komunalnych do składowiska w Zielonej Górze było przez nas od początku podważane ze względu na odległość oraz tym bardziej, że planowana pojemność wysypiska w Zielonej Górze jest zabezpieczona do 2015 roku.

Brak wysypiska w pobliżu Krosna Odrzańskiego jest sprawą bardzo uciążliwą i nie ma widoków na jej rozwiązanie w najbliższym czasie.

Z terenu gminy Bytnica w systemie zorganizowanym przez jednostki usługowe w roku 2003 wywieziono 836 m sześciennych odpadów komunalnych. Przyjmuje się, że 1 m sześć. waży 200 kg co w przeliczeniu na ilość wagową daje 167 200 kg.

Niekorzystnym zjawiskiem jest istnienie dotychczasowych punktów gromadzenia odpadów i pilną potrzebą staje się rekultywacja tych punktów. Metody rekultywacji muszą być określone przez specjalistów w tym zakresie i dokładnie przeanalizowane pod względem kosztów. Można rozważyć wywiezienie odpadów z mniejszych punktów, co będzie mniej kosztowne od prowadzenia rekultywacji na miejscu i następnie prowadzenie monitoringu tych terenów przez długie lata.

W odniesieniu do innych odpadów nie było możliwości uzyskania pełnych Informacji.

Na podstawie analizy istniejącego stanu do harmonogramu planowanych przedsięwzięć przyjęto następujące działania:

1. Objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowaną zbiórką odpadów.
2. Dla zmniejszenia kosztów transportu odpadów wprowadzenie w całej gminie selektywnej zbiórki odpadów z gospodarczym wykorzystaniem odpadów nadających się na komposty, w tym również odpadów z oczyszczalni ścieków.
3. Likwidacja istniejących składowisk odpadów wraz z rekultywacją terenu.
4. Organizacja punktów do zbiórki odpadów wysegregowanych oraz okresowa organizacja zbiórki odpadów wielkogabarytowych i innych.
5. Udział Gminy w budowie Zakładu Utylizacji Odpadów.

Powyższe działania będą wymagały dużego zaangażowania w edukację społeczeństwa oraz nie obejdzie się bez zaangażowania finansowego. Z pewnością będą czynione starania o uzyskanie dofinansowania na te cele z innych funduszy dostępnych poza budżetem gminy.

Nie możemy wiele liczyć na Gminny Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej gdyż jest on całkowicie zaangażowany w rozwiązywanie gospodarki ściekowej a przy tym roczna kwota tego funduszu jest bardzo mała np. w roku 2003 stanowiła 9.340,-zł i w takich granicach wahała się na przestrzeni ostatnich lat.

10. ZAŁĄCZNIKI I TABELI.

Załącznik 10.1.

Wykaz
mieszkańców i liczby gospodarstw domowych wg spisu z 20 maja 2002r.

Lp.	Wieś	Liczba mieszkańców	Liczba gospodarstw		Liczba mieszkań zamieszkałych// wielorodz./
			ogółem	W tym w blokach	
1	2	3	4	5	6
1	Dobrosułów	389	128		116
2	Budachów	686	242	36	205/36
3	Drzewica	136	58		39
4	Struga	111	30		26
5	Bytnica	1166	424	58	328/59
6	Gryżyna	126	56		42
7	Grabin	172	69	22	55/22
Razem:		2786	1007	116	811/116

Budynki   – 566
Mieszkania   – 889
Izby mieszkalne   – 3.174

Załącznik 10.2

**Wykaz
zawartych umów na usługi wywozu odpadów od mieszkańców poszczególnych
wsi przez firmę „SKOTMAN” w latach 2000 – 2003.**

Lp.	Wieś	Liczba mieszkań obsługiwana przez firmę „SKOTMAN”		Liczba mieszkań zamieszkałych wg spisu z 2002	%
		Rok 2000	Rok 2003		
1	2	4	5	6	7
1	Dobrosułów	49	39	116	33
2	Budachów	77	97	169 (36m/bl)	57 (72)
3	Drzewica	30	23	39	58
4	Struga	25	20	26	76
5	Bytnica	171	164	270 (58)	60 (77)
6	Gryżyna	43	38	42	90
7	Grabin	30	25	33 (22)	75 (85)
Razem:		425	406	811 (116)	58

Zał. 10.3.

Wykaz
Zawartych umów na usługi wywozu odpadów komunalnych od mieszkańców ogółem.

Lp.	Wieś	Liczba mieszkańców obsługiwana przez „SKOTMAN”	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Krosno Odrz.	TEW Nowa Sól
1	2	4	5	6
1	Dobrosułów	39	-	-
2	Budachów	97	8	-
3	Drzewica	23	-	-
4	Struga	20	-	-
5	Bytnica	164	-	2
6	Gryżyna	38	-	1
7	Grabin	25	-	-
Razem:		406	18	3

10.4. Wykaz terenów po byłych punktach gromadzenia odpadów do

rekultywacji i wykorzystania.

Wykaz działek do rekultywacji.

Lp	miejsowość	Powierzchnia do rekultywacji w ha.	Nr działki	Ogółem powierzchnia w ha.
1	2	3	4	5
1	Bytnica	0,20 0,80	185/8 185/9	7,95 3,00
2	Budachów	0,79	9	0,79
3	Dobrosułów	0,40	595/2	0,40
4	Drzewica	0,10	4/3	0,10
5	Grabin	0,30	82	2,64
6	Gryżyna	0,50	10/11 10/10	1,04 0,02
7	Struga	0,12 0,20	33/3 33/5	0,12 2,1325

11.SPIS RYSUNKÓW.

- 11.1 Umiejscowienie Gminy Bytnica w województwie lubuskim.
- 11.2 Umiejscowienie Gminy Bytnica w powiecie krośnieńskim
- 11.3 Lokalizacja terenów pozostałych do rekultywacji po byłych punktach gromadzenia odpadów.